

PERAKENDE SATIŞ ELEMANI (TEZGÂHTAR)

TANIM

Perakende mal satışı yapan ticarethanelerde müşteriye malı tanıtan ve satmaya çalışan kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Satılacak malları cins, kalite ve fiyatlarına göre sınıflandırır. Özürlü veya kullanılmaz durumdaki malları ayırarak ilgili birimlere gönderir,
- Satışa sunulacak malları teslim alır, mal giriş kayıtlarını tutar ve etiketler,
- Malları raflara yerleştirir, vitrin düzenlemesine yardımcı olur,
- Müşteriyi psikolojik olarak etkilemeye çalışır ve onu, satın almaya teşvik eder,
- Satılan malın satış fişini düzenler ve her gün satılan malların dökümünü yapar, günlük satış cirosunu hesaplar ve satış fişlerini mal çıkış defterine işler,
- Mal stoklarını kontrol ederek bir sonraki satış günü için ne kadar satış yapabileceğini ilgililere bildirir ve ona göre depodan mal getirtir,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

Tezgâhtar sattığı malzemeye göre değişik nesnelerle çalışır.

Çalışmaları sırasında;

- Çeşitli mallar ve satış fişi kullanır.

PERAKENDE SATIŞ ELEMANI (TEZGÂHTAR)

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Perakende satış elemanlarında şu özellikler aranır:

- Birçok şeye aynı anda dikkat edebilen,
 - Sabırlı,
 - İkna yeteneği olan,
 - Yönergelere uygun davranabilen
- kişiler olması gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Satış elemanlarının çalışma ortamı sattıkları malın türüne göre değişir. Örneğin, inşaat malzemesi satan işyeri tozlu olabilirken gözlük satan bir işletme çok temiz olabilir.

Perakende satış elemanları çalışmalarında daha çok insanlarla ilgilidirler. İş, genellikle ayakta durmayı gerektirir. Bu yüzden meslek üyeleri arasında bel rahatsızlığı, varis gibi hastalıklar görülmektedir.

Ayrıca çalışma yoğunluğunda özel günlere ve mevsimlere bağlı olarak değişebilir (ör. hafta sonu çalışması).

PERAKENDE SATIŞ ELEMANI (TEZGÂHTAR)

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi; halk eğitim merkezi Pazarlama ve Perakende alanında, satış elemanlığı meslek dalı altında verilmektedir.

Ayrıca mesleğin eğitimi; meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarının Pazarlama ve Perakende alanı “Satış Danışmanı” dalında, Mesleki eğitim merkezlerinin Pazarlama ve Perakende alanı satış elemanlığı dalında verilmektedir.

Belediyeler ile özel kurum ve kuruluşlar tarafından açılan meslek kurslarında da mesleğin eğitimi verilmektedir.

Meslek eğitimine işe girme ile başlandığında işyerinin özelliğine göre görüşme (mülakat), yazılı sınav veya başka bir görevde iken üstün performans göstererek bu meslek için yetiştirilme söz konusu olabilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Her yaş, eğitim, gelir, sosyal statü ve kültür düzeyindeki kişiler katılabilir. 18 yaşından küçükler velilerin izniyle katılabilir. İlköğretim çağındakiler, devam ettikleri okul saatleri dışındaki serbest zamanlarda, istedikleri kursa devam edebilir. Yabancı uyruklular, yabancı kimlik numarası ya da Geçici Yabancı Tanıtma Belgesi ile kurslara katılabilir. Belirli yaş ve eğitim seviyesi, uygulanacak programın özelliğine göre aranır. Bu durum Halk Eğitimi Merkezlerince duyurulmaktadır.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitimi Halk eğitim merkezlerinde 341/320 saattir. Tezgâhtar mesleğinin eğitim süresi işyerinin eğitim politikasına göre değişiklik gösterir. Bu süre meslek adayının yeteneklerine göre de değişebilir. Araştırmalar sonucunda mesleğin eğitim süresinin 6 ay ile 1 yıl arasında olduğu belirlenmiştir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek kurslarını bitirenlere "Kurs Bitirme Belgesi" verilir.

PERAKENDE SATIŞ ELEMANI (TEZGÂHTAR)

E - ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Perakende satış elemanlarının orta ve büyük ticarethanelerde çalışma olanakları vardır. Hizmet sektörünün gelişmesine paralel olarak tezgâhtarlık mesleğinin önemi ve bu meslek elemanlarına duyulan ihtiyaç artmaktadır. Süper ve mega marketlerin ortaya çıkışı, nitelikli eleman ihtiyacını daha da artırmaktadır. Özellikle büyük illerde, turistik yörelerde iş bulma olanağı fazladır.

Kendisini tezgâhtar mesleğinde yetiştiren kişi, sermayesi olduğu takdirde kendi işini de kurabilir.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

EĞİTİM SONRASI

Meslek eğitimini tamamlayan ve tezgâhtar olarak göreve başlayan elemanlara işyerinin ücret politikalarına paralel olarak değişik sistemlerde ücret ödenmektedir. Bazı işyerleri aylık ücret öderken, bazıları da yüzde usulü ve prim şeklinde ödeme yapmaktadır.

İşe ilk girişte genellikle asgari ücret uygulanmakta, gösterilen performansa ve işyerinin niteliğine göre ücret artışları söz konusu olmaktadır.

Ayrıca, işyerlerinin durumuna göre, kazanç sayılabilecek yemek, servis veya başka olanaklardan da faydalanabilirler.

PERAKENDE SATIŞ ELEMANI (TEZGÂHTAR)

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

--

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Meslekte ilerleme; daha çok ücrette artış, sorumluluğun artırılması şeklinde olmaktadır.

- Tecrübe ve yeteneğe göre bölüm sorumlusu veya satış sorumlusu olabilirler.
- Meslekte yeterli performansı gösterenler büyük işyerlerinde daha fazla ücretle çalışma olanağı bulabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Satış reklamcısı (demonstratör),
- Satıcı (toptan ticaret),
- Sokak satıcısı (işportacı).

PERAKENDE SATIŞ ELEMANI (TEZGÂHTAR)

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- MEB Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü,
- Mesleki Eğitim Merkezi, Perakende Satış Elemanı Eğitim Programı,
- Meslek elemanları,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>,
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.